

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՄԱՅԻՍ, BBC ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ Ի հաղորդագրության համաձայն Ռուսաստանի իշխանություններն ազատ են արձակել Այրբեջանի նախկին նախագահ Այազ Մուրալիբովին հայաստանելով, քի նրան Այրբեջանին համոզելու հիմքեր չկան: Ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ ին հաղորդել է Մոսկվայի դաստիարակության դասախոսանաթի մի աշխատակից, չկան համոզիչ աղբյուրներ այն մասին, քի Մուրալիբովը մասնակից է եղել զինված խմբավորումների անդամանը, ինչու մասնակցում են աղբյուրներին իշխանությունները:

Այրբեջանի կոմունիստական նախկին ղեկավար Մուրալիբովը Ռուսաստան է փախել 92 թվականին ընդդիմադիր ժողովրդական ճակատի իշխանության գալուց հետո: Նա մեղադրվում է այն բանում, որ 94 և 95 թվականներին դեռևս կան հեղափոխումների փորձեր է արել: Այրբեջանի ազգային անվտանգության նախարար Նամիկ Աբասովը Ինտերֆոքսին ավան հարցազրույցում այնուամենայնիվ հույս հայտնեց, որ Մուրալիբովը վաղ քի ու կհամոզվի Այրբեջանի իշխանություններին:

ԽՍՐԱԳՐԱԿԱՆ

«Ազգը» վերադարձավ ազգին

Դա սեղի ունեցավ շնորհիվ մեր արդարադատության: Հայաստանում արդարադատությունն արձանագրեց իր կարեւորագույն, հույս ունենալ անվերադառնալի ֆայլը՝ սեղծվեց նախադեպ, երբ ժողդասարանը բեկանեց գործադիր իշխանության մի օղակի, այս դեպքում վարչականորեն իր վերադաս նախարարության որոշումը: Դա հույս ներշնչեց բոլորին, որ այսուհետե մեր նորահաստաս Սահմանադրության հիմնականներից մեկը՝ դասական մարմինների անկախությունը օրենսդրից եւ գործադրից, կկենսագործվի:

Մեր նորանկախ, փոքր երկիրն ունի, ղեկավար է ունենալ բարոյական մեծագույն մի դրամագլուխ՝ իրավական ղեկավարություն լինելու առավելությունը: Եղյակ իշխանությունների միջեւ հսակ սահմանազատումը, բազմակարծությունն ամեն գնով հանդուրժելու համոզանությունը, սեփականության անձեռնմխելիությունը դառնալու մարտավարությունը կարգում են հիմքը մեր ռազմավարության եւ ազատակամության, առանց որի չեն կարող չունենալով ուրիշ դրամագլուխ, հավասար հավասարի ընդունվել միջազգային հանրության կողմից: «Ազգը» բոլոր սեսակի ունեցություններից դառնալու միջոցով, դրամագլուխը ցույց տվեց, որ մեր հասարակությունը դասարան է դառնալու իր սեղծած, ձեռք բերած արժեքները: Պայման է սակայն, որ նույն համերախությունը դրսևորվի, միևնույն հանձնառու կեցվածքը դառնալու մեր բոլոր արժեքների դառնալու գործում: Միայն այն ժամանակ մենք հնարավորություն կունենանք, ազգովին, ղեկավարներ, նոր արժեքներ սեղծելու, եղածը կատարելագործելու:

Մենք արդարադատության արդար դասելուն հասանք միահամուռ ջանքերով, առաջին հերթին մամուլի ու լրատվության դասաստիանությունների, լրագրողների, մասնագետների, իշխանության արքեր օղակների, ընթերցող լայն հասարակայնության եւ դասական իշխանությունների նախանձախնդիր կեցվածքի շնորհիվ: Չեն ուզում խոսել հաղթող կամ դառնվող կողմերի մասին: Հարթեցինք բոլոր, եւ առաջին հերթին՝ արդարադատությունը, մեր երկրի միջազգային հեղինակությունը, ազատ խոսելու ու մամուլի ազատությունը, մեր արժանապատվությունը:

Շնորհավորում ենք բոլորին, շնորհակալություն «Ազգը» պզգին վերադարձնելու համար:

ՌԱԿ նախկին Կենտրոնական վարչությունը վերստանձնում է իր դասաստիանությունը վերականգնելու կուսակցության վարկն ու դիմագիծը

Ռամկավար ազատական կուսակցության նախկին Կենտրոնական վարչությունը մայիսի 10-ին Մոսկվայի (Կանադա) գրասենյակից հանդես է եկել մամուլ հաղորդագրությամբ (թիվ 1) եւ հայաստանի, որ վերստանձնում է իր դասաստիանությունը «վերականգնելու կուսակցության վարկն ու դիմագիծը»:

Հաղորդագրությունն առաջին հերթին անդրադառնում է «Ազգ» օրաթերթի հետ կապված շխտ դասարանը, մի քանի օր առաջ ՀՀ արդարադատության նախարարության ջանքերով գրանցված ինչ-որ «Ռամկավար ազատական կուսակցության ներկայացուցչություն» հաստատական կազմակերպություն» խմբակի ունեցություններին, ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության Բոստոնի գրասենյակից գողացված ներքին նամակագրությունների հրատարակ հանգիստ

փաստին եւ եզրակացնում, որ «ՌԱԿ Բիշոփի խմբակը ամբողջությամբ կործանված է իր անկախությունը, ենթարկվելով արտաքին ուժերու եւ կուսակցությունը ծիծաղի առարկա դարձնելով հայրենի հասարակության մաս»:

Գոհունակություն հայտնելով մայիսի 8-ին Մոսկվայի ժողդասարանում «Ազգ» օրաթերթի իր իսկական հիմնադիրներին վերադարձնելու վճռի աղիքով, հաղորդագրությունը հայտնում է, որ «նկատի ունենալով, քի այսօր «ՌԱԿ Բիշոփի խմբակը» կհան առաջին անգամ հակադասակցական եւ ազգամեղ աշխատանք մը վակելու «Ազգը» եւ կազմալուծելու Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությունը», 1991 թ. աղբիւրի 11-ին Մոսկվայում կայացած ՌԱԿ 18-րդ ընդհանուր դասգումարական ժողովից բխած կենտրոնական վարչությունը որոշել

է վերստանձնել իր լիազորությունները «մինչեւ արտաքին դասգումարական ժողովի մը գումարումը», որը կայանալու է մինչեւ 1996 թ. ավարտը:

Այնուհետեւ հաղորդագրությունը ներկայացնում է նախկին Կենտրոնական վարչության այս որոշման դրդադասնադրումներն ու հիմնավորումը: «1995 թ. սեպտեմբերին Կիտրուսում կայացած 19-րդ ընդհանուր դասգումարական ժողովը կարգում են հաղորդագրության մեջ, հանդիսացավ շխտ հանգրվան մը, որ արագ կործանման ուղիին վրա դրավ կուսակցությունը»: «Նկատի ունենալով, որ ժողովի ավարտին չկայացավ կանոնադրության մը նախատեսված կենտրոնական վարչության ընտրությունը, այլ կազմվեցավ համաձայնական մարմին մը՝ համերախորեն դեղի միասնությունն առաջնորդելու համար կուսակցությունը», մինչեւ

նոր վարչության հետագա գումունությունը ցույց տվեց, որ «արդեն խախտված է օրինակոր հիմքը Կիտրուսի մեջ կազմված վարչության, որովհետեւ ունակվելու են այլ համաձայնության քոլոր հիմքեր», որի դասնառով կ վարչությունից հրաժարվել են երեք անդամներ Ռուբին Թերզյանը, Երվանդ Ազատյանը եւ Էդի Աղամյանը:

Հաղորդագրությանը կցված եւ կուսակցության Երանակներին ուղղված ներքին Երաքերականից (թիվ 1) սեղեկանում են, որ իր լիազորությունները վերստանձնած վարչության անդամներն են Գուրգ Արամյանը, Գյոնջյանը (Կանադա), Հայկաբեն Ուզունյանը (Ֆրանսիա Կիտրուս), Երվանդ Ազատյանը (Մ. Նահանգներ), Գուրգ Հարություն Արզումանյանը (Կանադա), Ռուբին Թերզյանը (Մ. Նահանգներ) եւ Վարդան Ուզունյանը (Մեծ Բրիտանիա):

«Ազգի» սերը հիմնադիրներն ու աշխատակազմն են

Դասարանը չեղյալ համարեց արդարադատության նախարարության անօրինական որոշումը

Մայիսի 8-ին, ժամը 11-ին Մոսկվայում Երանի ժողդասարանում լավեց «Ազգ» օրաթի հիմնադիր խորհրդի երեք անդամների եւ քերի աշխատակազմի հայցադառնալը ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից մայիսի 22-ից 96 թ. որոշումը չեղյալ հայտարարելու մասին: Դասավարությունը մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել ընթերցող լայն հասարակայնության, զանգվածային լրատվության միջոցների ու մասնագետների Երանակում: Ի բնական եւ օտարերկրյա զանգվածային լրատվության միջոցների բազում ներկայացուցիչների, դասական նիսին մասնակցեցին նաեւ անվանի գրողներ Սիլվա Կառուսիկյանը, Ռազմիկ Գավրուսյանը, Կարեն Կարենյանը, Կարոյի Մուրնյանը, ժողդասարանի միության նախագահ Աստիկ Գեորգյանը եւ այլք:

Դուստր Մեծարյանը եւ փաստաբան Հովհաննես Գալստյանը: Դասարանում «Ազգ» օրաթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիսյանի Երանակում

Դասարանում նիսն սկսվեց կողմերի լիարժեք մասնակցությամբ: Հայցվորները ի դեմս «Ազգ» օրաթի հիմնադիր ու գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիսյանի, Ռուբին Արզումանյանի եւ Միհրան Միհրանյանի: Պատասխանող կողմը ներկայացնում էին ՀՀ արդարադատության նախարարության մամուլի գրանցման վարչության ղեկավար

ները ներկայացնող փաստաբան Տիգրան Չանոյանը մինչեւ դասարանության սկսվելու նախագահողին ներկայացրեց որն Ավետիսյանի լրագրից տրանսկրիպտ դասարանության մասնակցից դարձնել «Կարեւորական» հրատարակությունը, որդիս վնասը փոխառուցող կողմի: Պատասխանող կողմի Երանակը ներկայացնող փաստաբան Հովհաննես Գալստյանի կարծիքով, արված միջնորդությունը փոխում է հայցի հիմքերը եւ այն կարելի է ընդունել միայն իբրեւ լրատվից գործ, ուստի նախագահողից տրանսկրիպտ մեղք միջնորդությունը:

Գլխավոր սահմանադրանքների խորհրդակցություն Երանակում

Երեւան, 13 ՄԱՅԻՍ, ՄՐՄԵԼՊԵՍ: ԱԳԳ ներքին սահմանների դառնալու համար խորհրդակցությունների հարցերը կենտրոնական շահագործակցության սահմանադրական գործերի քարտեզային հրամանատարության մայիսի 14-ին Երանակում քաջվող խորհրդակցությունում:

հանդիմանը մասնակցելու համար ծանուցություն է ստացվել ԱԳԳ բոլոր երկրներից՝ քաջատարյալը Այրբեջանի:

Իրենց աշխատանքային հանդիմաններն արդեն անցկացրել են փորձագետները, իսկ այսօր՝ մայիսի 13-ին շահագործային մայրաքաղաք են ժամանում դասվիրակությունների ղեկավարները, որոնք թվում Ռուսաստանի համադառնության սահմանադրական ծառայության սեօրեն, բանակի գեներալ Անդրեյ Լիկոլաեւը:

Իրան-Թուրքմենստան երկաթգիծը բացվեց

Երեւան, 13 ՄԱՅԻՍ, ՄՐՄԵԼՊԵՍ: Դժվար է քերազնահատել Մաշհադ-Մարախ-Թաքան երկաթուղու նշանակությունը, սա ծանադարի է դեղի աղազա: Այսուհի համընդհանուր կարծիք հայտնեցին Իրանի Մաշհադ եւ Թուրքմենստանի Թաքան քաղաքները միացնող երկաթուղու քաջման արարողությանը մասնակցելու նրատակով, 60 երկրներից ժամանած դասվիրակությունների ղեկավարները: Ինչպես հաղորդել է Մոսկվայից հասուկ թղթակիցը Մաշհադից, մայիսի 12-ին մեկը մյուսի հետեւից Մաշհադի օդանավակայանում վայրէջել են կատարում արքեր երկրների ղեկավարների, քարտեզային դասարանների օդանավերը: Բոլոր դասվիրակություններին արարողակարգային հանդիմություններով դիմավորում էր Իրանի Իսլամական Հանրադատության նախագահ Հաբեմի Ռախմանջանի: Օրվա երկրորդ կեսը դասվիրակությունների ղեկավարները անցկացրին երկկողմ բանակցություններով:

Բանդարաբաս նավահանգստի քաջմանը եւ այսօր այս երկաթուղու Երանակումը գնահատում են իբրեւ այլ ընդհանուր կառույցի հաջող փուլը, օդանավակայանում լրագրողների համար արած հայտարարության մեջ սասց 77 նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Երկու կառույցի արդարական են սեստական նշանակությունը, Հայաստանի նախագահն ասաց, որ այն կարող է խաղաղության գործն հանդիմանալ արածաբանում: Ժամը 13.05-ին հարյուրավոր հյուրեր ինճաքիներով Մաշհադից ժամանեցին Մարախս, ուր կայացավ երկաթուղու քաջման հանդիման արարողությունը:

Երկաթգիծն ունի 295 կմ ընդհանուր երկարություն, որից 130-ը Թուրքմենստանի, 165-ը Իրանի արածում:

Իրանի ղեկավարությունը գտնում է, որ աղազայում, երբ երկաթգիծը ձգվի դեղի Զինաստան, կզգվի «Մեսամի ծանադարիին» փոխարինող ուղի:

Պայթյուն «Նաիրիսում»

Երեւան, 13 ՄԱՅԻՍ, ՄՐՄԵԼՊԵՍ: Ոչ դասարանական աղբյուրներից հայտնի դարձավ, որ մայիսի 12-ին առավոտյան «Նաիրիս» գիտաարտարական միավորման արտարամասերից մե-

կում սեղի է ունեցել դայթյուն, որի հետեւանով մեկ մարդ գոնվել է, երկուսը վիրավորվել: Երկուսը աղբյուրի սվալներով, արտանետումներ չեն եղել:

Յուրի Մկրտչյան. «Ռուսաստանում ինչ ֆաղափական ուժ էլ իշխանության գա, հայաստանում էական արձագանք չի լինի»

Հայաստանի և Ռուսաստանի հարաբերությունները ազդեցական փոփոխություն են ապրում, և անկախ նրանից, քան Ռուսաստանի Դաշնությունում ինչպիսի փոփոխական ուժեր կգան այս նախագահական ընտրությունների արդյունքում, ՀՀ-ի և ՌԴ-ի հարաբերությունները միշտ ողբերգական չեն լինելու: Այստեղի գնահատական սխիզմ ՌԴ-ում Հայաստանի արտաքին և լիակարգ դեսպան Յուրի Մկրտչյանը երեկ ՀՀ ԱԳՆ-ում կազմակերպված մամուլի ասուլիսում:

Դեսպանը խոսելով հայաստանյան միջոցառման հարաբերությունների մասին, հայտնեց, որ արդեն երկու երկրների միջև կնքվել են 100-ից ավելի դաշմանագրեր, արժանագրություններ ու համաձայնագրեր: Դասասխմանը ՌԴ արդարև նախագահական ընտրությունների հետ կապված մեծ հարցեր, Յուրի Մկրտչյանը անփոփոխելով սույն կարծիքները, նշեց, որ դա երևույթն է գրանցված քննաձևերից երկուսի փոխ կանգնեց Գեներալ Ջյուզուովնով և Քարիա Նյուդինը: Երևանում և ՌԴ-ում այս պահին կառուցվում է մեծ ծախսերով ընտրությունները, կարգավորվում են սենսազիոն կայանությունները:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանում այս ընտրություններից հետո ստատուս արձագանքին, ապա դեսպանի կարծիքով մեծ համադրություններ Ռուսաստանից դեռևս սարքվում է նրանով, որ այնտեղ կոմունիստական ուժեր ունեն բավականին կոդիցավորված: Մինչդեռ, Հայաստանում,

դա նույն, այդպես չէ: Երևանում, քան ՌԴ-ում ինչ ֆաղափական ուժեր կլինեն, Հայաստանում դա էական արձագանք չի ունենալու: Երևանում համադրություններ զարգանալու է իր ֆաղափական, սոցիալական, սենսազիոն և ազգային ծրագրով: Դեսպանը անդադարեցրեց նաև Մոսկվայում Հայաստանի դեսպանության գործունեությանը, դասնելով դիվանագիտական աշխատանքի բոլոր ոլորտներին մասին: Մասնավորապես, դեսպան Մկրտչյանը հայտնեց, քան առայժմ ոչ ոք չի դիմել Հայաստանի ֆաղափությունը ստանալու ինտերնացիոնալ փոխարենը դիմում են ՀՀ ֆաղափություններ ՌԴ-ի ֆաղափությունը ստանալու համար:

Դեսպանի ասելով, քան ֆաղափությունը մասին օրենք ընդունվել է, ավելան մեծ կառավարությունը դեռևս չի սեպել ֆաղափությունից հրաժարվելու և նոր ֆաղափություն ստանալու մեխանիզմները: Նա այն համոզմունքը հայտնեց, քան Ռուսաստանում ընկալվող Հայաստանի ֆաղափությունից (որոնց թիվը 400 հազար է), մոտ 80-85 տոկոսը մի քանի տարի հետո կվերադառնա Հայաստան: Իսկ դա դեսպանի սպասելի, այժմ Ռուսաստանում ապրում է 700 հազար հայ, ՌԴ-ի ֆաղափություն, որոնցից 450 հազարը ընտրվում է հասակ ունի և կմասնակցի առաջիկա նախագահական ընտրություններին: Յուրի Մկրտչյանը հենվելով իր անձնական համոզությունների վրա, հայտնեց, որ Ռուսաստանի հայությանը աջակցությունը կասանա այն ուժերը, որոնք կողմ են կայանությունը, ժողովրդավարության և ազատ սենսազիոն հարաբերություններին:

Ա. Հ.

«Ազգ» ժամանակին տեղեկացրել էր «Ինչ» և ինչպես ենթադրում էր կասարել Հայաստանում» քննադատական մատչելի 8-10-ը երեսնամյա կայանալի միջազգային համաժողովի մասին: Այն նախաձեռնել էին Հայ գործարարների ֆորումը և ՀՀ կառավարությունը՝ քրիստոնական «Ադամ Սմիթ» ինստիտուտի հետ համատեղ: Համաժողովին մասնակցում էին 138 գործարարներ

ունկա, քանի որ չափազանց խոնոր ծրագրեր ունի, բացի այդ Հայաստանում գործում է նաև հզոր մրցակիցը՝ Ռուսաստանից ընդ Շանհայ ֆուլդերները, որ ենթադրվում է Միդլենդ բանկով: Համաժողովին ներկա էին մի քանի այնպիսի սենսազիոն սուբյեկտներ, ինչպիսիք են Պորտֆելային մենեջմենթը և ինվեստիցիոն հիմնադրամները: Դրանք մասնագիտացված ճյուղային կազմակերպություններ են, որ ինչ-որ

կազմակերպություններ (որոնց քանակը դասկանում են մենեջ), հիմնականում գործում են համատեղ ձեռնարկությունները: Այստեղ ավելի իշխանություններ են կասարում, որ նախաձեռնել է չեն հավանում նաև կառավարմանը: Իհարկե, զարգացման հետ միաժամանակ, առաջ կգան նաև կառավարման խնդիրներ, կգան ուղղակի ներդրողները: Դրանք կարող են լինել միայն խոնորագույն կազմակերպություններ

Ներդրողների խոնոր համաժողով

Հոսկոնգյան կամ մալայալիան սարքերակ հայաստանում

աշխարհի 26 երկրներից: Նրանց ներկայացվեցին Հայաստանի Հանրապետության սեփականաձեռնում ֆաղափությունը, ներդրողների կարգավորման իրավական դասը, բանկային համակարգի կառուցվածքը, հանրապետություն միջազգային գործակալությունների, կառավարությունների և կոմերցիոն աղյուսների կողմից մուս գործող գումարները, բարեփոխումների ծրագրերը որոնք ներդրողների խրանման ֆաղափական և սենսազիոն նախադրություններ են: Իրավիճակներին իրենց ողջույնը և գործունեության նրախաձեռնը դաս սեղծելու հավաստիացումները հաղորդեցին ՀՀ նախագահը և վարչապետը: Ինչպես տեղեկացրեց ՀՀ էկոնոմիկայի նախարար Վ. Ավանեսյանը, ներկայացված էր արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ոլորտների լայն ստեղծարար սկսած մեքենաչինությունից մինչև զովագուցիչ բերի արտադրություն և սոցիալական ոլորտ: Հիմնականում հենարկությունը գրեթե ողջ էր կազմակերպություններին վերաբերող գործունեության վերաբերող ճյուղերի, սեփական արդյունաբերության, հեռահաղորդակցության համակարգի նկատմամբ: Մի քանի խոնորագույն կազմակերպությունների հենարկության առաջին դարձավ լեոնաարդյունահանումը: Beta Funds Առևտուր և այլ ինվեստիցիոն բանկային հիմնադրամները Եվրոպայում հանդես բերեցին ոչ քան առանձին ճյուղերում, այլ սենսազիոն մեջ ընդհանրապես ներդրողներ անելու հարցում: Նման կազմակերպությունները բավականին գործում են զարգացող երկրներում, և հենց այդտեղ է, որ նրանք հայտնի են: Ներկայացված էր նաև Միքի բանկը, որը լայն գործունեություն է ծավալել Ռուսաստան և ուկրաինական երկրներում: Պարոն Ավանեսյանի կարծիքով, այն քերես կիսաափի մուս գործել հայկական

ՄԱՍԿՎԱ

եղ նման են ինվեստիցիոն բանկերին, և ավելի քան Ռուսաստանում են ստանում և արտահանում երկրները՝ կախված հարեան երկրների հետ հարաբերություններից: Հենարկության առաջին դարձավ Հայաստանի մեքենաչինական արդյունաբերությունը, այդ թվում՝ բարձր տեխնոլոգիաների օգտագործումը: Մեքենաչինությունը:

մակերպություններ, որոնք դասաստ են որոակի գումարներ ծախսել Հայաստանի Հանրապետությունում և դա առանձնապես չի արտահայտի իրենց ծախսերի հավելվածում: Աշխարհում նման խոնոր կազմակերպությունները 200-300-ն են: Ի դեպ, Միքի բանկից զատ, այնպիսիների թվում էին Պեդսի-կոլա ընկերությունը, Ֆիլիպ Մորիս ֆիրման և այլն:

Ասել, քան ներդրողները համազորակցության ինչպիսի ծեւեր կփնտրեն դժվար չէ: Հասկալ է, որ օտարերազանցների համար ավելի քան ավել է համատեղ ձեռնարկություններում ներդրողներ անելը: Նախ, որ կիսուսափեն ամբողջական ռիսկի գործունեություն, որ օրենսդրության ինստիտուցիոն, լեզվական խնդիրներն ավելի հեշտ է լուծել երկրներում արդեն աշխատող կազմակերպության միջոցով: Ռիսկի գործունեության ցանկացած երկրներում խանգարում է: Իսկ այն երկրներում, ուր երկրներում չկան մասնագիտական ծառայություն մատուցող

Հենարկությունը դաշմանագրերի ծեւով որոակիացնելու վործերի մասին դեռ քան է խոսելը: Այս օրերին ներդրողներից մի քանիսը եղան հայկական ձեռնարկություններում: Նրանց մի մասը մինչ այդ արդեն որոակի ինֆորմացիա ուներ և ավելի հեշտ կարող է գործարարների մեջ մտնել: Մյուսները լեոնության, եղան հանգնում ժամանակ ունեն և 2-3 ամիս հետո Հայաստան կվերադառնան մասնագետների խմբերով:

Ա.ՌԻՇ ԳԱՍԻՅԱՆ

Ռեակցիոն արձեգրկման հաղթարձակը հասավ Ծիծեռնակաբերդ

Մրժանադասվություն կոչվածը չափազանց կոնկրետ մի կասեգորիա է և այդ իսկ դասեգորիա այն կամ առկա է լինում անհաս ծեկի մեջ, կամ ոչ: Հեշտությունը արդեն դաս է լինում անհասների թվում դաշմանալորում սարքերում են Մրժանադասվության ժողովիկացիաներ կոչվեցիվայինից մինչև ազգային:

րոնող» գրեի հեշտ... Ընդ որում, քոյլ է երկած բարի և ինչ այն խայտաստությունը (սվյալ դեպքում «գեոնոլոգ» բառի դասագրություն), երբ օտարների Մառի փոխարեն գրվում է լաշիներենի Մ-ը: Ռեշտ ցանկություն չունեն կրկին վերիճելու այն ինֆորմացիոն, որը նկատվում էր աղյուսի 24-ին հուսահատալի բարձրացող հյուսիսի երեսներին: Երբ միայն նկատվում էր հուսահատալի «վրաբաշի» արհեստանոց կամ «ժիսկաշի» վաճառատների չէ... կամ ավելի ճիշտ՝ երբ դասեգորիան անկախ լաշիներենի Բարսեղյանից ուղղել, մեղմ առած, սխալը Գեոնոլոգ սույլ քան չէ:

Ա. Հ.

«Վերածնունդը» գորակցում է և ողջունում «Ազգին»

Արդեն բավականին ժամանակ հանրապետության լրատվական միջոցները սարքեր մեկնարկություններ են ալիս «Ազգ» քերթի հանդեպ գործադրվող վարչարարությանը, մեծ մասամբ դասեգորանելով քերթի հիմնական խմբագրակազմին: «Ազգին» դասարարվում էր լինել խիստ կուսակցական ՈԱԿ-ի դասեգորանքը, այն դեպքում, երբ արդարադասության նախարարություն այդ քերթը չի գրանցել որդես կուսակցական դասեգորանքը: «Ազգին» իր գոյության ավելի քան 5 տարիների ընթացքում դարձել է ժողովրդավարության յուրօրինակ

խորհրդանշան՝ ակնառու տեղ գրադեցնելով իր որոնքեքստիոնալիզմով և մակարդակով: Թերթը միշտ դասեգորանել է իր կեիցը, վեր կանգնելով կուսակցական և խմբակային քանից: Եվ ահա մայիսի 8-ին «Ազգը» քանից դասը, այսինքն՝ մեծ հանրապետությունում կարելի է խոսել ժողովրդավարության գոյության մասին: «Վերածնունդը» խմբագրակազմը իր քերթի ընթերցողների անունից քերծորեն ողջունում է «Ազգին» հաղթանակի արթիվ:

«Առանձուրի «Վերածնունդ» քերթի խմբագրություն

«Ազգ» օրաբերի հարգելի ընթերցողներ

Չեզ է դիմում երգիծանկարիչ ԿոՅՆՆՆՆ Սուխաս Թորոսյանը: Մայիսի 9-ին վաճառվել է հանվել ուր էլանց ինչ-որ քերթ «Ազգ» վերանգրով (կեղծ «Ազգ»): Այդ քերթի առաջին էջում երեք սյունով տպագրվել է իմ երգիծանկարը, մակարդարությանը՝ արտադրություն «Չարքունի» օրաբերից: Ամենայն դասախոսականությանը հայտնում են, որ ես այդ երգիծանկարը չեմ տրամադրել ոչ «Չարքունի», ոչ էլ որեւէ այլ քերթի: ԿոՅՆՆՆՆ

ՀԱՏՎԱԾՈՒՍԵՐ

4, 5 միլիոն ֆրանկ հայաստանի ավիացիային

1995 թ. ՀՀ-ի Թրանսիայի միջին ստորագրվեց արձանագրություն, որի համաձայն Թրանսիայի կառավարությունը 4,5 մլն ֆրանկի օգնություն է հասկացրել Հայաստանին, օդային հաղորդակցությունների վերահսկողության դաշմանակների բարելավման համար: Ավիացիան այս օգնությունը կասանա սարավորումների ձեւով: Թրանսիայի THOMSON GSF ֆիրմայի օգնությամբ այս սավա օգնաստ-հոկեյները ընկած ժամանակահատվածում Հայաստանում կենդանուրի տաղիովարտ: Սա սար է, որը ինֆորմաիոն հնարավորություն է ալիս օդանավակայանից 400 կմ

հեռավորությունից որեւէ իր հեռավորությունը՝ օդանավակայանի նկատմամբ և իր տեղը հյուսիսի նկատմամբ: Այս համակարգը իրականացվելու դեպքում նաև հնարավորություն կսա արտասահմանյան սարքեր դեպքությունների ինֆորմացիոն օգտվելու Հայաստանի օդային տարածքից:

Բանակցություններ են սարվում նաև արտասահմանյան մի քանի ֆիրմաների հետ, քոյլներին դեկավարման ծառայության սարավորումները նորացնելու, նոր սխեմաներ սեղարդելու ուղղությամբ, որը ուժի մեջ կգնի 1996-97 թթ.:

«Շիրակի ձայն» ռադիոհաղորդումները կլավեն նաև գյուղերում

Թեև «Վոյնայրիի ձայն» ռադիոհաղորդումները դեռ անցյալ սարվանից վերանվանվել են «Շիրակի ձայն», լուսարարանելով նաև ներկայիս մարզի կյանքը, սակայն մինչև վերջերս դրանք լսելու հնարավորություն ունեն միայն մարզկենտրոնի ունեցիկները: Այդպիսի այդ հաղորդումները սկսել են լսել նաև Անիի, Ա. Եոզլի, Անտախայի նախկին երջանների բնակավայրերի ունեցիկները, երանվ նման հնարավորություն կու

նենամ և արթիկցիները: «Շիրակի ձայնի» դասախոսանաստ խմբագրող Արամ Բաղդասարյանը տեղեկացրեց, որ հարցը լուծվել է նորաստեղծ մարզպետարանի ձեռնարկած ֆալիքի քանիվ: Մարզային ռադիոհաղորդումներն առայժմ հնարավոր չէ լսելի դարձնել միայն Գյումրիի երջարասող նախկին Ալտուրյանի երջանի սարածում, որի կառուցմանը մնում է երկրաւարժից խիստ վարված: ԳՆՎԱՍ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԾԵՐԹ
 Հայաստանի Գաղտնի Գաղտնի
 Գաղտնի և Ինտերնացիոնալ
 «Ազգ» քերթի հիմնադրող խմբագրող
 Երևան 375010, Հայաստանի Հանրապետություն
 ֆախ 562941, ԱՏՏ (3742) 55065
 e-mail INTERNET: azg2@arminfo.com

Գլխավոր խմբագիր
 ՅԱՎՈՒ ՄԻՔՆԱԹԵԱՆ / հեռ. 521635
 Խմբագրի տեղակալ
 ՍԱՍՆԵՆ ԴԻՄԻՏԵԱՆ / հեռ. 529221
 Տնօրեն
 ՍԱՐԳՍՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863

Լրագրողներ
 ՅԱՎՈՒ ՍԱՍՏԻԵԱՆ (ավագ լրագրող)
 ԱՆՈՒՇ ԳԱՍԻՅԱՆ
 ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆՏԻԵԱՆ
 ՍՈՒԴԻՍ ԹՈՐՈՍՅԱՆ (երգիծանկարիչ)
 ՅԱՎՈՒ ՕՐԻՄԻԵԱՆ
 ՈՍՅՆԿ ԶՈՒԴՆԻՍԻԱՆ
 ԱՐԻՍ ՂԱԶԱՆԵԱՆ
 ԱՐԻՍ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
 ՍԱՐԳՍՆ ԳԵՏԻՍԵԱՆ
 ԼԻՆԻՅ ԳՕՊՈՍԵԱՆ
 ԳԵՏԻՍՈՒ ՔԵՇԻՍԵԱՆ

Վարչական դասախոսանաստ
 ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՐՊԱՍԵԱՆ
 Մեկուրային դասախոսանաստ
 ԱՆՈՒՇ ԳԱՍԻՅԱՆ
 ԱՆՈՒՇ ԶՈՒՄԵԱՆ
 A STYLE համակարգային
 ծառայություն / 581841
 Ոճը և արտաձևերը ԴԻՄԻՏ ԴԻՄԻՏԵԱՆ
 Apple Macintosh
 համակարգային ծառայող
 «Ազգ» քերթի
 Յղուրդ «Ազգին» դասախոսի է
 «ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
 Editor
 H. AVEDEKIAN / phone: 521635
 47 Hannrapetoulian st.,
 Yerevan, Armenia, 375010

Մեծ եղեր-81

Լորան Ֆարիու. «Ուզում եմ, որ ընդունվի Հայոց ցեղասպանության իրողությունը»

Արդի 9-ի համարում «Ազգ» արդեն հաղորդել է, որ «Լուսվել դ'Արմենի» անսագրի համար Ֆարիու հաստատության անցկացրած հարցման զեյլաների համաձայն, Ֆրանսիացիների 69 տկոսը շեղյակ է 1915 թ. Թուրքիայում իրագործված հայերի ցեղասպանությանը, իսկ 75 տկոսը ցանկանում է, որ Ֆրանսիան դառնա զանազան ժամանակի այդ վաստը: Ֆարցման մասնակիցների 79 տկոսը գտնում է, որ այդ ցեղասպանության իրողությունը կապակերի սակ ղնող հայաստանյայցիները դեռ է դասվեն Ֆրանսիական օրենքով, ինչպես արվում է հրեաների ողջակիզումը ժխտող հայաստանյայցիների դեմում (Գայտյի օրենք): Ֆարցումից հետո սեղծված Հայոց ցեղասպանության մասնական Ֆրանսիական կոմիտեն, որի ղեկավարն է զող եւ գեներալ-մայոր մասնագետ Ժեռար Շալիանը, խնդրագրով Ֆրանսիայի խորհրդարանին կոչ է արել «Բեռլինյան դաժնամիտ ժամանակի հայերի ցեղասպանությունը, ինչպես դա արվեց եվրոպական խորհրդարանում 1987 թ. հունիսի 18-ին»: «Լուսվել դ'Արմենի» ամսագիրն աղյուսյան համարում գեծ ղեկ է Ֆրանսիայի եւ Ֆրանսահայ որո հայսնի իրավագետների եւ քաղաքական գործիչների շեռակցները Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ: Անտնի (տունի դեղարատմեն) քաղաքացի, իրավագետ, Ազգային ժողովի միակ հայ դասգամավոր Պասրիկ Գեւորյանը նշելով, որ հարցման արդյունքները համեմատելի են հայերի համար, ախելացում է, որ 18-25 տարեկանները նվազ լաիով են շեղյակ ցեղասպանության իրողությանը: Նա առաջարկում է այդ քաղց վերացնելու նդասակով քաղաքացի Ֆրանսիայի կրթության համակարգը, ըստ որում գործակցելով երկրի հրեական համայնի հետ, որի ներկայացուցիչները ղիսակցում են մարդկության ղեմ ուղղված ողիւրների դաստարանան հանրաժեշտությունը: Ֆրանսահայ իրավաբանների եւ վաստարանների միությունը հարցաքաղք են այն դասգամավորների ձեռին, որոնց ներկայացրած օրինագծով առաջարկվում է Գայտյի օրենքը քաղածել նաեւ Հայոց ցեղասպանության վրա: Ամիենի քաղաքացի, Ազգային ժողովում Ֆրանսիայի ժողովրդավարական միության խմբի նախագահ մի ղը Որոբենը նշում է, որ հարցման արդյունքները քաղաքական գործիչներին դա եւ սալիս, անցյալի մոռացումը կարող է հանգեցնել դրա կրկնության: Ֆրանսիան դեբ է օգտագործի Անկարայի հետ իր լավ հարաբերությունները, որոնցիկ Թուրքիան ի վերջը ղնդունի ցեղասպանության վաստը: Ֆրանսիայի կոմկուսն առաջին քաղաքացի Որոբեր Գյուն ղիեցնում է, որ կոմկուսը խորհրդարանում քանիցս ճանայման օրինագծեր է ներկայացրել, որոն միտ մերծիլ են կատավարությունների կողմից: Վերջին հարցման տղավորիլ արդյունքները Ֆրանսիային եւ ամբողջ եվրոպայանը դասակարգեցում են իրենց ողջ կեղը գործարել, որոնցիկ Հայոց ցեղասպանության մասնական եւ Թուրքիայում մարդու իրավունքների հարցման հարցերը հասկարեն արծարծվեն: Մարդու իրավունքների լիգայի նախագահ Անրի Լըիերը գտնում է, որ 20-րդ դարի եվրոպայում գործված առաջին ցեղասպանությունը դեբ է դասան կերտով լուսարանիլ Ֆրանսիական դրողների դասագրերում: Ֆրանսիայի նախկին վարչադեբ, Ազգային ժողովում սոցիալիստների խմբի նախագահ Լորան Ֆարիուը նշում է, որ սոցիալիստների ղիբորուուը համընկնում է հարցման մասնակիցների այն ցանկությանը, որ 1915 թ. ողբերգական դեղիւրն ի վերջը ճանայվեն իրենց իսկական «ցեղասպանություն», անունով: Մակլուրային կամ կրոնական սարքերությունների դասգամով մարդկանց օրագրված քնարցումն անընդունելի է եւ դասադարեելի, անկախ քնարցըլող անճանց կամ խմբի քվակաղից: Ֆարիուը ղիեցնում է, որ 1981 թ. հուլիսի 13-ին իր կատավարությունը «Միանճանակ կերտով», ղնդունել է, որ «Օսմանյան կայսրությունում հայերը ցեղասպանության ղոհեր են դարծել»: Ֆանի որ այդ հայաստանյայցի ղի նուսղել, սոցիալիստների ներկայացրած օրինագծով առաջարկվում է, որ Ֆրանսիան «հանդիսավոր կերտով եւ հրադարակալ ղնդունի ցեղասպանության իրողությունը»: Գ. Է.

Արեւսյան Տայասանի դրությունը Բեռլինի կոնգրեսից հետո

1878 թ. Բեռլինի կոնգրեսը չլուծեց հայկական հարցը, այն արգելակեց հայ ժողովրդի արեւելյան եւ արեւմտյան հասկամների միավորումը, անգամ չալեց Արեւսյան Հայաստանում բարենորոգումներ անցկացնելու օնալ երաւելիք:

Եվրոպական կառավարությունների ղիլանագետների նման քաղաքականությունը սրափեցրեց ժամանակավորապես սղորված հայ առաջավոր մատուցականությունը: Նա հասկացավ, որ հայկական հարցի լուծումը դեբ է վիսելո ոչ թե խոտը դիստրոյուների մայրաւա-

ծրնդորք եւ միջանում Թուրքիայի ներին գործերն, այս անգամ բուրճայացություն եւ հայաալուրյան ղիմակով: Անգլիական կառավարության քաղաքականության վոխակերությունը բացատրում է նրանով, որ նա սուրանին սղրաւնայով հայկական բարենորոգումներն անցկացնելով, ձգտում էր հող նախատարաւասել նվաճելու Եգիպտոսը, մեկընդմիջ ամրանալ Կիոդրուսում, Թուրքիային հակադրել անգլիական կողմնորուուը չիտիսել օուսական կամ այլ կողմնորուուը:

Անգլիայի հակաբուրճական կամոյանիան բացատրում է նաեւ նրանով, որ Թուրքիան հրամարվում

նր հում մասակարարող երկիր, իսկ Սուեզի ջրանցիլ անգլիական արեւելյան գաղութների ջրային աննակարծ ճանադարհների ոսկեղեն բանալին:

Երբ Անգլիան բարծրացրեց հայկական բարենորոգումների հարցը, խոտը դիստրոյուները միացան նրան եւ 1880 թ. հունիսի 11-ին, սեղեմների 7-ին եւ 1881 թ. հունվարի 12-ին Թուրքիային ղիեցին կողակցիլ նոսաներ: Վերջինները վախեցան, որ անգլիական կառավարությունը կարող է մննակ միջանակ Թուրքիայի ներին գործերին եւ ի վնաս իրենց այնեղ ամրաղըել ղիբերը: Նոսաները, հրադուրիլ ղիվանագիսական հայաստանյայցիները

ելիլ եւ այդ ճանադարհով ուղի հարքիլ վերոհիւսյալ երկրները նվաճելու համար: Երբ հայկական հարցի բարծրացմամբ Անգլիան չկարողացավ Ռուսաստանի ու Շարոյությունը շեղել այդ երկրները, ղեկիլ Մեծավոր Արեւել եւ վախենալով, որ վերջինս կգրալի այդ երկրները, 1878-1880 թթ. ինը վարեց դասերազմ Աֆղանստանի, ղեմ, այն նվաճելու նդասակով: Անգլո-աֆղանական դասերազմը Գիզրայելի կառավարությունն արդարացնում էր Հնդկաստանին սղրաւնագող ոուսական մսացածին ազրեալայով:

Պատանենում դասաախանելով լողը Նոսքրոյիլի հարցադրմա-

Անգլիան եւ հայկական հարցը 1880-ական թվականներին

ղանկում, այլ բուն Հայաստանում, եւ որ այն կրծիլ ոչ թե եվրոպական ղիլանագետների ձեռնորով, այլ հայ ժողովրդի միասնական դայաւաւով: Բաջ հայսնի է Մ. Խրիմյանի խոտը Բեռլինի կոնգրեսում հարի սա քաճանկելու մասին: Խրիմյանը ղիեց էր հասկացել իրադրությունը, եւ որ հայկական հարցի լուծումը դեբ է կասալի ուծի եւ ոչ թե խնդրագրերի միջոցով: Ազգն իր իրավունքը դեբ է դաստղանի ալի ուծով եւ ոչ թե աղերսանով: «Մեակի» գլխավոր խմբագրը Գ. Արծուրին, գաղաղցնելով Խրիմյանի միտը, գրեց, «Այն ազգը, որ ինն իրեն վրա յոյս յոծի, նա աղազա յոծի»:

1878 թ. Բեռլինի կոնգրեսը, ինչպես հայսնի է չլուծեց հայկական հարցը, նա արգելակեց հայ ժողովրդի արեւելյան ու արեւմտյան հասկամների միավորումը: Անգլիայի ձեռնում սակ ոուս-բուրճական նախկին քաղաքական Սան Մեծֆանոյի դայանագրի 16-րդ հոդվածը փոխարինելից Բեռլինի դայանագրի 61-րդ հոդվածով, Արեւմտյան Հայաստանում բարենորոգումներ անցկացնելու օուսական երաւելիքն էլ խոտը դիստրոյուները, հասկաղեա Անգլիայի երաւելիքով: Բաջի այդ, անգլո-բուրճական Կիոդրոսի դաճազրուքայանը անգլիական կառավարությունը մեկ անգամ եւս դասալողելից Հայաստանում անցկացնել անհրաժեշտ բարենորոգումներ: Սակայն նրանք, առանճաղեա Անգլիան, հայկական հարցը դարծիլ իրենց գործարհների ժամանակ փոխանակության մանրաղրամ:

նր, Սղորերին ասում է ինը համաձայն է, որ ոուսական հարծակումը Հնդկաստանի վրա գնոր է, յայց համոզված է Աֆղանստանի նվաճելու հավանակաւության մեջ:

Բեռլինի կոնգրեսից հետո հայ ազգային-ազատագրական շարժումները դասում են անհամեմատ կազմակերպված եւ ժավավում նոր բաւով: Գրանք իննարալիս կան սոցիալ-մեքսական օրիկելիլ դայանաների ազոաալից: Հայաստանում են նա սահմաններից դուրս կինվում են ազգային-ազատագրական դայաւան խմբակներ, իսկ 1880-ական թվականներին կեսերից սկսած կազմակերպվում Արմենական, Հնչակյան, Գաւեակցական եւ Ռամկավարական կուսակցությունները:

Եր Փ. Ասիայի վրա անգլիական ուրոսեկսուրայի ճանայումից եւ ուրահանջում եւ վերադարծնել Կիոդրուսը, որին Հ. Լեյարդը դասաախանում է Անգլիան երբեղեց չի վերադարծնի այն:

1879 թ. հուլիսին Անգլիայի ուրեմիւր-միւրիսըր հայաստանում է, որ «կղաւթաղանի» Թուրքիային, երբ նա իրագործի հայկական բարենորոգումները, իսկ կառավարության ձայնալիող Times թերքը գրում է անի որ ճ-րդ հողիվածը իրագործված չէ, Անգլիան Թուրքիային դաճողանելիլ իր դասավոտությունը չի կասարի:

հայերի մոտ առաջացնում էին աղադրյուն հույսեր, միաճամանակ գաղաղցնում սուրանական կառավարությանը, որը քոլական հարդաներին հրահոում էր անգնե հայ ժողովրդի ղեմ: Թուրքիան օգտագործում է խոտը դիստրոյուները միջեւ սուր հակասությունները եւ նոսաներին դասաախանում եւս առանճակաւ հուսադրող ու որուակի ոչինչ չիսոսացող ձեռով:

1880-ական թթ. Արեւսյան Հայաստանի դրոյությունն ալիլի է վասանում, քաղաքական մրնդորսն ալիլի էլիլանում: Սուրբան Համիդը հայաստանում է, որ ինը գերադասում է մեռնել, քան թե իրագործել ճ-րդ հողիվածը նախանակած հայկական բարենորոգումները: Նա ուծիղացում է հալածանքները արեւմտահայության նկատմամբ, Հայաստանում բնակիցները 200 հազար մոջանդներին, որոնք անողափ թոնագրավում էին հայերի հողերը, շարժական ու անշարժ գույրը: Գծվարացելից ֆինանսական ու դասական օղանների գործունեությունը: Սուրբանը վործում է հայկական հարցը լուծել հայերին աախճանաքար Հայաստանից սամասալիլ անելու միջոցով:

Պատանենում լիբերալ կուսակցության ղեղորսասանը Լեոնալասում են դաւոյանողականների կառավարությանը Թուրքիայի նկատմամբ մեղմ քաղաքականություն վարելու համար:

1880 թ. դայաւամենական բնորոյություններն ալարելիցին լիբերալների կուսակցության հարդանակով, որը շարունակում էր դայաւանողականների կառավարության արեւելյան ազրեալիլ քաղաքականությունը եւ բողորովին ուսադրություն չի դաճնում հայկական հարցի լուծման վրա:

1882 թ. օգոսոսին Անգլիան օգտագործեց «Եգիպտոսը եղիտցաղիների համար» ազգային-ազատագրական շարժումը եւ նվաճեց Նեղոսի հովիտը: Գլաղսոնը հայաստանը անգլիացիները «Եգիպտոսում են ոչ թե որոնք սերեր, այլ որոնք եղիտցական կառավարության բարեկամներ», Եգիպտոսի նվաճումն էլ ժամանակավոր է, իսկ Times-ը գրում է, որ Անգլիան չի ցանկանում Եգիպտոսը միացնել քիսանական կայսրությանը, նա լոլ ցանկանում է կառավարել այն բնդիսանոր շախերի համար:

1889 թ. սուրբանն անճամբ սասնծնում է հայերի ցեղասպանության քաղաքականության ղեկավարությունը: Այդ նդասակով կազմակերպում է համիդական ղիբայլ գործաւոր: Նա ասում է, որ ինը հայերին չի սա իննավարություն եւ կանիծի այն սուրբանին, որը մանմեղակաւությունը ալիսարիի երեւից վերանալուց հետո անգամ հայերին կաա անկալություն:

Հայկական հարցի դաճողանության դասրակով Վ. Գլաղսոնի կառավարությունը խոտը դիստրոյուներին առաջ խնդիր է ղնում սուրբանից դախանրել կենսազործել հայկական բարենորոգումները: Իր հակաբուրճական քաղաքականությունը բաղցնելու նդասակով նա հայաստանում է, որ քեւանաքար չի տրամադրված Թուրքիայի նկատմամբ, միայն ցանկանում է, որ սուրբանը կասարի իր դասաալուրությունները, մինչդեռ Գլաղսոնը ցանկանում էր հայկական հարցի յարաւահոումը, որ Անգլիան մեկընդմիջ ամրանա Եգիպտոսում եւ Կիոդրուսում:

Սուրբանական կառավարության բողոր փործերը վերականգնել իր իրավունքները Եգիպտոսում, անգլիական կառավարության կողմից հանդիղեց սղրաոնալիլի երբ սուրբանը շարունակի բարծրացնել Եգիպտոսն ազատելու հարցը, աղա Անգլիան էլ կքարծրացնի հայկական բարենորոգումների հարցը: Սուրբանը հարկադրված հասկեց Եգիպտոսի անգլիական նվաճման հետ, որոնցիկ Գլաղսոնը շարունակի բողորել հայկական հարցը:

Անգլիայի «հայաստանական» քաղաքականության գաղափար

1879 թ. անգլիական կառավարությունը հետադիղելով շախաղիսական նդասակներ, օգտագործում է Հայաստանի լարված քաղաքական

Նվաճելով վաղեմի երազած Եգիպտոսը Սուեզի ջրանցիլի հետ, Անգլիան նորից երկար ժամանակ «մոռացավ» հայկական հարցի գոյությունը:

Անգլիան շարունակում է շարաւահել հայկական հարցը

Անգլիական գաղութներին ու Շարոյությունը վաղուց էին գրավում նաեւ Միջին Ասիան եւ Աֆղանստանը: Ռուսի նրանք ձգտում էին հայկական հարցի բարծրացման միջոցով ցարական Ռուսաստանի ուսադրությունը շեղել այդ երկրներից ղեղիլ Մեծավոր Արե-

Ա.Մ. ՔԱՅՐԱՄՅԱՆ,
Պատմ. գիտ. թեկաւոմ, ղոգելես

